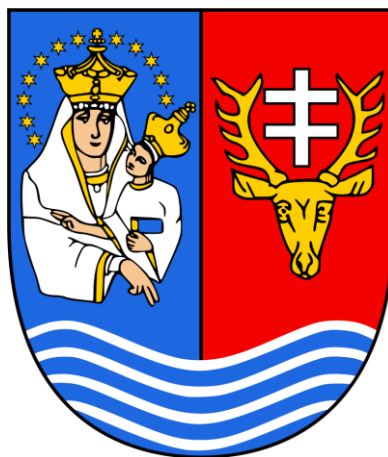

**Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich
na lata 2022 - 2026**

Lokalne Partnerstwo na rzecz Wody

Powiat leżajski

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

grudzień 2025

Podstawa i zakres aktualizacji dokumentu.

Niniejsza aktualizacja dokumentu pn.: „Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022 – 2026” stanowi rezultat przedsięwzięcia pt. „Aktywizacja mieszkańców z obszarów wiejskich w formie Lokalnych Partnerstw Wodnych z województwa podkarpackiego w zakresie działań wpływających na poprawę gospodarki wodnej na terenach rolnych lub leśnych w ramach obszaru A inwestycji planu rozwojowego B3.3.1 „Inwestycje w zwiększenie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich” wynikający z realizacji przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego Inwestycji w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Inwestycja B3.3.1).

Zakres zaktualizowanych w dokumencie informacji jest wynikiem przeprowadzonych. Zagranicznych wyjazdów studyjnych oraz zgłoszeń uczestników tych zagranicznych wyjazdów studyjnych w zakresie:

- identyfikowanych problemów w gospodarowaniu wodami na obszarach wiejskich;
- planowanych do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę gospodarki wodnej w obszarze.

1. Wstęp

1.1. Lokalizacja

Powiat leżajski usytuowany jest w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego. Sąsiaduje z powiatami niżańskim, biłgorajskim (województwo lubelski), powiatem przeworskim, łańcuckim i rzeszowskim.

Mapa 1.

Położenie powiatu leżajskiego w województwie podkarpackim.

Źródło: <http://tpzg.pttk.pl/>

Powiat leżajski ma powierzchnię 583 km², stanowi około 3,27% powierzchni województwa podkarpackiego. Pod względem powierzchni powiat leżajski jest jednym z najmniejszych powiatów w województwie. W skład powiatu leżajskiego wchodzi:

- miasto Leżajsk,
- miasto i gmina Nowa Sarzyna,
- gmina Grodzisko Dolne,

- gmina Kuryłówka
- gmina Leżajsk.

Siedzibą władz powiatu jest miasto Leżajsk.

Powiat leżajski, jako sieć osadniczą tworzą poniższe jednostki osadnicze – miasta Leżajsk i Nowa Sarzyna oraz sołectwa w poszczególnych gminach:

1. Gmina Nowa Sarzyna: Jelna, Judaszówka, Łętownia, Łętownia-Gościńiec, Łukowa, Majdan Łętowski, Ruda Łańcucka, Sarzyna, Tarnogóra, Wola Zarczycka, Wólka Łętowska.
2. Gmina Grodzisko Dolne: Chodaczów, Grodzisko, Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Grodzisko Nowe, Grodzisko Podlesie, Laszczyny, Opaleniska, Wólka Grodziska, Zmysłówka.
3. Gmina Kuryłówka: Brzyska Wola, Dąbrowica, Jastrzębiec, Kolonia Polska, Kulno, Kuryłówka, Ożanna, Słoboda, Tarnawiec, Wólka Łamana.
4. Gmina Leżajsk: Brzoza Królewska, Chałupki Dębniańskie, Dębno, Giedlarowa, Gwizdów-Biedaczów, Hucisko, Maleniska, Piskorowice, Przychojec, Rzuchów, Stare Miasto, Wierzawice.

Mapa 2.

Podział administracyjny powiatu leżajskiego.

Źródło: Wikipedia.

Geograficznie powiat zlokalizowany jest w obszarze makroregionu Kotliny Sandomierskiej, w obrębie mezoregionów: Doliny Dolnego Sanu, Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Płaskowyżu Tarnogrodzkiego.

Struktura i zarządzania wodami i gospodarką wodną w powiecie leżajskim.
Zarządzanie i gospodarowanie zasobami wodnymi podlega przepisom Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Sfera publiczna

**Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie**

**Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
w Rzeszowie**

Zarząd Zlewni w Stalowej Woli

**Nadzór Wodny
w Leżajsku**

Sfera niepubliczna – spółki wodne.

Niepubliczne formy organizacyjne, nie działające w celu osiągnięcia zysku, zrzeszające osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mające na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami.

Działalność spółek wodnych skupia się na wykonywaniu, utrzymywaniu oraz eksploatacji urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do:

- zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody;
- ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w tym odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych gruntach;
- ochrony przed powodzią;
- odwadniania gruntów zabudowanych lub zurbanizowanych.

Na terenie powiatu leżajskiego działają następujące spółki wodne, zrzeszone w Rejonowym Związku Spółek Wodnych w Leżajsku:

1. Gminna Spółka Wodna Grodzisko Dolne,
2. Gminna Spółka Wodna Kuryłówka,
3. Gminna Spółka Wodna Nowa Sarzyna,
4. Miejska Spółka Wodna Leżajsk.

1.2. Ogólna charakterystyka powiatu

Według Banku Danych Lokalnych, na koniec 2020 roku powiat zamieszkiwało 68.996 mieszkańców, gęstość zaludnienia powiatu to 118 osób na km². W ostatnich latach obserwuje się odpływ ludności z przyczyn ekonomicznych oraz edukacyjnych – mieszkańcy wyjeżdżają szukając pracy lub kontynuują naukę w szkołach wyższych. W obecnych uwarunkowaniach tendencje te będą się utrzymywać. Liczba ludności w powiecie będzie malała, tym samym powodując zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Struktura osadnicza w powiecie została zdeterminowana istnieniem szerokiej doliny Sanu i jego dopływami. Ukształtowała się sieć osadnicza wzdłuż rzeki i potoków, formując miejscowości charakterystycznie rozciągnięte wzdłuż cieków. Zabudowania nie są rozproszone, rozmieszczone wzdłuż głównych dróg.

Przez teren powiatu leżajskiego przebiegają ważne drogi krajowe i wojewódzkie: droga krajowa 77, drogi wojewódzkie 875 (Mielec - Kolbuszowa - Sokołów Małopolski – Leżajsk) oraz 877 (Naklik - Leżajsk - Łańcut - Dylągówka – Szklary). W pobliżu przebiega także autostrada A4. Przez teren powiatu przebiega także linia kolejowa Przeworsk-Lublin.

Obszar powiatu jest nizinny - płaskorówninny lub lekko falisty, przecięty doliną rzeki San, dolinami potoków, ze zwartymi kompleksami leśnymi, które stanowią najcenniejszy zasób przyrodniczy powiatu.

Jedyną większą rzeką przepływającą przez powiat jest San. Niewielki odcinek rzeki Wisłok przepływa na południu powiatu przez gminę Grodzisko Dolne. Pozostałe ciekę tworzące sieć hydrograficzną powiatu to:

- w gminie Leżajsk - potoki Błotnia, Tarlaka, Jagoda, Lubinka
- w gminie Nowa Sarzyna – rzeka Trzebońnica i potok Łowisko,
- w gminie Kuryłówka - rzeka Złota I, rzeka Złota II, struga Lubinka (źródło)
- w gminie Grodzisko Dolne – rzeka Wisłok, struga Leszczyńska.

Przez teren powiatu wiodą szlaki tematyczne: Szlak turystyczno-historyczno-kulturowy miast byłej Ordynacji Łańcuckiej, szlak chasydzki, szlak tradycyjnego rzemiosła Podkarpacia, szlak turystyczny pieszy „Wielkie Grodzisko”, szlak Centralnego Okręgu Przemysłowego, trasa Nordic Walking Park Podkarpacie Centrum. Powiat leżajski posiada liczne zabytki kulturowo – historyczne i sakralne, co w połączeniu z czystą, nieskażoną przyrodą i dużymi kompleksami leśnymi stanowi potencjał turystyczny i agroturystyczny regionu.

Powiat charakteryzuje się stosunkowo dużą lesistością, grunty leśne zajmują 31,9% jego powierzchni. Zwarte, duże kompleksy leśne stanowią przeważnie lasy mieszane o cechach zespołu naturalnego, będące częścią dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Według Banku Danych Lokalnych (BDL) w 2020 roku powierzchnia gruntów leśnych w powiecie leżajskim wynosiła ogółem 18.942,64 ha i kształtowała się następująco:

lesistość w %	%	31,9
grunty leśne publiczne ogółem	ha	13.627,44
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	12.022,20
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	11.533,54
grunty leśne prywatne	ha	5.315,20

Ochroną prawną ze względu na duże walory przyrodnicze krajobrazowe i unikalny charakter zbiorowisk leśnych objęte jest 44% powierzchni powiatu leżajskiego.

Obszary prawnie chronione w powiecie, jak podaje BDL, obejmowały w 2020 roku obszar 25.689,43 ha, z tego:

rezerwaty przyrody	208,99 ha
parki krajobrazowe razem	0 ha
obszary chronionego krajobrazu razem	25.648,50 ha
rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	179,22 ha
użytki ekologiczne	11,16 ha

Na terenie powiatu leżajskiego znajdują się 4 obszary chronionego krajobrazu: Brzózniński OChK, Kuryłowski OChK, Zmysłowski OchK, Sieniawski OchK,

W powiecie zostało utworzonych siedem rezerwatów przyrody :

- „Zmysłówka” w gminie Grodzisko Dolne,
- „Las Klasztorny”, miasto Leżajsk,
- „Suchy Łuk” w gminie Leżajsk,
- „Brzyska Wola” w gminie Kuryłówka,
- „Kołacznia” w gminie Nowa Sarzyna.

Na terenie powiatu leżajskiego znajdują się następujące obszary NATURA 2000:

- PLH180006 Kołacznia 0,10 ha,
- PLH180020 Dolina Dolnego Sanu 9,68 ha,
- PLH180047 Lasy Leżajskie 2.361,21 ha.

Powiat leżajski należy do obszarów rolniczych, około 58% powierzchni zajmują użytki rolne. Inne gałęzie gospodarki skupione są w dwóch ośrodkach miejskich: Leżajsku i Nowej Sarzynie. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i mikroprzedsiębiorstwa. Największy udział w gospodarce mają firmy handlowe i usługowe w zakresie napraw pojazdów, budowlane, przetwórstwa przemysłowego oraz zajmujące się transportem i gospodarką magazynową.

Infrastruktura wodna i kanalizacyjna w powiecie leżajskim nie rozwija się równomiernie. Występują braki w sieci kanalizacyjnej, co stanowi zagrożenie dla środowiska przyrodniczego i dla zasobów wodnych. Jakość wód powierzchniowych jest zagrożona skażeniami ze źródeł obszarowych, w tym z terenów o nieuporządkowanej gospodarce ściekowej oraz z zanieczyszczonych powierzchni (szczególnie dotyczy to miast Leżajsk i Nowa Sarzyna). Na stan czystości wód powierzchniowych największy wpływ mają zrzuty nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych oraz spływy powierzchniowe z użytków rolnych. Powiat leżajski jest jednym z kilku generujących największą ilość ścieków w województwie. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury wodociągowej stanowią 96,9% ogółu budynków mieszkalnych, w przypadku kanalizacji wskaźnik ten wynosi 62,4%.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna w powiecie według danych BDL przedstawia się następująco:

Kanalizacja (2020 rok)

długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	639,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	10 123
awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	51
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 439,1
ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	3 692,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	17 515
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	46 453

Wodociągi (2020 rok)

długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	705,2
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	651,8
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	15 585
awarie sieci wodociągowej	szt.	52

woda dostarczona	dam ³	2 005,0
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 728,3
źródła uliczne	szt.	2
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	25,0
zużycie wody w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	m ³	27,5
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m ³	24,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	18 088
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	65 744

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w 2020 roku

ogółem	wodociąg	%	95,3
ogółem	kanalizacja	%	67,3
w miastach	wodociąg	%	93,6
w miastach	kanalizacja	%	90,6
na wsi	wodociąg	%	95,9
na wsi	kanalizacja	%	58,3

1.3. Charakterystyka rolnictwa

Obszar powiatu poza miastami Leżajsk i Nowa Sarzyna, ma charakter rolniczy o słabo rozwiniętych innych dziedzinach gospodarki. Gospodarstwa rolne są niewielkie i rozdrobnione, właściciele odchodzą od produkcji rolnej mimo tego nadal rolnictwo stanowi trzon gospodarki powiatu. Spada liczba osób utrzymujących się wyłącznie z rolnictwa. Poza działalnością rolniczą ludność wiejska utrzymuje się z pracy najemnej na obszarze powiatu, pracy we własnej pozarolniczej działalności gospodarczej, z rent i emerytur lub obserwuje się migrację zarobkową. Zwiększa się też znaczenie terenów wiejskich jako miejsca zamieszkania ludności pracującej w miastach.

W powiecie istnieją dogodne warunki do rozwoju agroturystyki jak również rolnictwa ekologicznego.

Poniżej zaprezentowano dane charakteryzujące rolnictwo w powiecie, według Banku Danych Lokalnych, w roku 2020, na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

Gospodarstwa domowe wg źródeł dochodów (w tys. gospodarstw):

z dochodem z działalności rolniczej	4,4
z dochodem z pracy najemnej	2,2
z dochodem z emerytury i renty	1,7
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	0,7
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	0,9

Powierzchnia gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w powiecie wynosiła ogółem 25,0 tys ha, w tym:

do 1 ha łącznie	0,1 tys. ha
-----------------	-------------

powyżej 1 ha	24,8 tys. ha
1 - 5 ha	10,6 tys. ha
5 ha i więcej	14,2 tys. ha
5 - 10 ha	4,1 tys. ha
10 ha i więcej	10,1 tys. ha
10 - 15 ha	1,6 tys. ha
15 ha i więcej	8,4 tys. ha

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych (w tys. gospodarstw):

ogółem	4,4
do 1 ha włącznie	0,1
powyżej 1 ha	4,3
1 - 5 ha	3,5
5 ha i więcej	0,8
5 - 10 ha	0,5
10 ha i więcej	0,3
10 - 15 ha	0,1
15 ha i więcej	0,2

Pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych ogółem (w tys. sztuk):

bydło ogółem	2,7
bydło - krowy	1,6
trzoda chlewna ogółem	8,1
drób ogółem	70,7
drób kurzy	55,3

Powierzchnia zasiewów wybranych upraw w gospodarstwach rolnych (w tys. ha):

zboża razem	10,5
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	8,1
ziemniaki	0,4
rzepak i rzepik razem	1,2
buraki cukrowe	0,1
warzywa gruntowe	0,8

Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (w tys. ha):

grunty ogółem	25,0
---------------	------

użytki rolne ogółem	21,4
użytki rolne w dobrej kulturze	20,7
pod zasiewami	14,8
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	1,0
uprawy trwałe	0,9
łąki trwałe	3,8
pastwiska trwałe	0,1
pozostałe użytki rolne	0,6
lasy i grunty leśne	2,2
pozostałe grunty	1,3

W powiecie leżajskim zdecydowanie przeważają gleby biellicowe wytworzone z piasków, glin, iłów i utworów pyłowych. Dominują klasy III, IV i V, wymagające wapnowania (gleby kwaśne). W dolinie Sanu zalegają urodzajne mady powstające z osadów rzecznych (wysokie i średnie klasy bonitacyjne) i ta część powiatu posiada dogodne warunki do prowadzenia upraw rolniczych (szczególnie zbóż, ziemniaków i warzyw). W większości gospodarstw prowadzona jest produkcja wielokierunkowa z przeznaczeniem na sprzedaż, zwłaszcza roślin przemysłowych, ale również i na samozaopatrzenie, koncentrująca się przeważnie na produkcji zwierzęcej.

Działalność rolnicza i rozwój sieci osadniczej powoduje biologiczną, chemiczną i fizyczną degradację gleb.

Działania zapobiegające dalszej degradacji gleb:

- zachowanie naturalnych pokryw leśnych, zadrzewień śródpolnych,
- prawidłowe wykonywanie melioracji (aby nie przesuszać wierzchnich warstw gleby),
- wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów o dużych spadkach,
- stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych.

W celu poprawy stosunków wodnych w rolnictwie i polepszenia produktywności gleby, na terenach rolniczych znajdują się rowy melioracyjne. W przypadku nadmiaru wód odwadniają obszar, niekiedy ich specjalna budowa pozwala pełnić funkcje nawadniające w okresach suszy. Sieć rowów jest niedoinwestowana, często są one niewydolne, w złym stanie technicznym i nie spełniają swej funkcji dla rolnictwa.

1.4. Charakterystyka partnerstwa

Lokalne Partnerstwo na rzecz Wody w powiecie leżajskim zrzesza poniższe jednostki:

1. Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, reprezentowane przez Burmistrza,
2. Gmina Kuryłówka, reprezentowana przez Wójta,
3. Gmina Grodzisko Dolne, reprezentowana przez Wójta,
4. Sołectwo Sarzyna, reprezentowane przez Sołtysa,
5. Sołectwa Jelna, reprezentowane przez Sołtysa,
6. Gmina Leżajsk, reprezentowana przez Wójta,
7. Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Leżajsku, reprezentowany przez Kierownika.
8. Mieszkańców obszarów wiejskich.

2. Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu.

Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego mające znaczenie dla gospodarki wodnej na obszarze powiatu:

- Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Obszar: Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Cel: Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego

Cele strategiczne odnoszące się do gospodarki wodnej:	Cele operacyjne/szczegółowe odnoszące się do gospodarki wodnej:
3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi	3.6.1. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków powodzi
	3.6.3. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych – huragany, susze, grad, ulewne deszcze oraz pożary
3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych	3.7.2. Zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej
3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	3.8.1. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa
	3.8.2. Poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cel operacyjny/szczegółowy	Zadania odnoszące się do gospodarki wodnej
3.6.1. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków powodzi	<ul style="list-style-type: none"> - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu m.in. zwiększenie zdolności alimentacyjnych cieków wodnych w okresie występowania przepływów niżówkowych poprzez budowę nowej i modernizację istniejącej infrastruktury retencyjnej; - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie dopływu wód opadowych do warstw wodonośnych; - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie powodziom oraz ograniczenie ich zasięgu i skutków; - budowa, rozbudowa i modernizacja zbiorników retencyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą; - budowa i doposażenie centrów operacyjnych ochrony przeciwpowodziowej; - odtworzenie powierzchni naturalnych terenów zalewowych i podmokłych; - wyeliminowanie lokalizacji zabudowy na obszarach zagrożonych powodzią;

	- wzrost świadomości społeczeństwa w sprawie zagrożeń wynikających z wystąpienia powodzi i ich konsekwencji.
3.6.3. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych – huragany, susze, grad, ulewne deszcze oraz pożary	- rozbudowa systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę odpowiedniej jakości; - ochrona zasobów wodnych w regionie, w tym zbiorników podziemnych; - budowa, rozbudowa i modernizacja zbiorników magazynujących wodę wraz z niezbędną infrastrukturą; - wsparcie systemu gospodarowania wodą deszczową; - zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu oraz reagowaniu na jego skutki.
3.7.2. Zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej	- zapewnienie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę; - wsparcie instytucji odpowiedzialnych za monitorowanie stanu wód; - przeciwdziałanie zanieczyszczeniom wody i ograniczanie ich emisji ze źródeł osadniczych i przemysłowych; - rozwój infrastruktury i systemów oczyszczania ścieków; - stosowanie nowych rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej; - poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3.8.1. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa	- utrzymanie we właściwym stanie zachowania siedlisk przyrodniczych zależnych od wód (łąki zmiennowilgotne, torfowiska, młaki itp.); - ochrona obszarów produkcji rolniczej i atrakcyjnych krajobrazowo przed niekorzystnymi warunkami hydrologicznymi i meteorologicznymi
3.8.2. Poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa	- publiczne kampanie edukacyjne mające na celu podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa; - prowadzenie bezpośrednich działań edukacyjnych związanych z ochroną różnorodności biologicznej.

Terytorialny wymiar Strategii - obszar horyzontalny

Cel: Wzmocnienie terytorialnej spójności województwa podkarpackiego

Regionalne obszary strategicznej interwencji (dotyczące gospodarki wodnej)

7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju

Cel: Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu”

Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego w zlewni rzeki San poprzez rozwiązanie w sposób skoordynowany problemu gospodarki wodno-ściekowej i składowania odpadów;
- zabezpieczenia obszaru gmin „Błękitnego Sanu” przed zagrożeniem powodziowym.

W powiecie leżajskim do miast i gmin należących do Programu Strategicznego Błękitny San należą: m. Leżajsk, gm. Kuryłówka, gm. Leżajsk, m. i gm. Nowa Sarzyna.

7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku
Cel: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej
Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej.

- Program ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2020 - 2023 z perspektywą do 2027 r.

Obszar: Gospodarka wodna

Cel: Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla społeczeństwa i gospodarki.

Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- budowa, rozbudowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych;
- budowa suchych zbiorników, polderów i zbiorników retencyjnych z rezerwą powodziową;
- modernizacja i poprawa stanu technicznego infrastruktury przeciwpowodziowej;
- budowa systemów ostrzegania przed powodzią;
- odtwarzanie retencji dolin rzecznych;
- realizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- regulacja rzek i potoków;
- uwzględnienie w dokumentach planistycznych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- budowa, rozbudowa i modernizacja systemów naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
- budowa systemów zagospodarowania i retencji wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych.

3. Diagnoza zasobów wodnych

3.1. Charakterystyka hydrologiczna powiatu

Obszar powiatu leżajskiego znajduje się w dorzeczu Wisły i przynależy do zlewni Dolnego Sanu.

Rzeką o największym znaczeniu dla powiatu i w sposób istotny oddziałującą na funkcjonowanie obszaru jest San. Ponadto na niewielkim odcinku na południu powiatu przepływa rzeka Wisłok. Pozostałe większe ciekі płynące przez powiat to:

- rzeki: Trzebońnica, Złota I, Złota II,
- strugi: Lubinka, Leszczyńska,
- potoki: Błotnia, Tarlaka, Jagoda, Łowisko.

Zbiorniki wodne na terenie powiatu.

- w gminie Kuryłówka: zalewy Ożanna, Brzyska Wola, Kolonia Polska, Jastrzębiec,
- w gminie Grodzisko Dolne: zalewy Czyste, Grodzisko Górne, Wólka Grodziska,
- w gminie Nowa Sarzyna: stawy umiejscowione na terenie oczyszczalni ścieków, żwirowiska w Łętowni oraz na Osiedlu Janda,
- w gminie Leżajsk: 9 zbiorników retencyjnych na Tarlace, Błotni i Jagódce,
- zalew Floryda w mieście Leżajsk.

Zasoby hydrograficzne uzupełniają liczne jeziora, strumyki i stawy leśne, oczka polodowcowe.

Ponadto na obszarze powiatu znajdują się ciekі sztuczne – rowy melioracyjne, pełniące ważną funkcję w produkcji rolnej.

3.2. Opis zasobów wodnych

Wody powierzchniowe

Rzeki powiatu leżajskiego należą głównie do rzek równinnych (nizinnych) o szerokich dolinach, krętych korytach (często dzielących się na odnogi), spokojnym przepływie i niewielkim spadku.

Wody powierzchniowe stanowią ok. 40% pokrycia zapotrzebowania na wodę w powiecie, do celów przemysłowych pobierane są przez Zakłady Chemiczne „Ciech-Sarzyna” S.A. na ujęciu zlokalizowanym na rzece San.

Rzeki powiatu narażone są na zanieczyszczenia komunalne, przemysłowe i pochodzenia rolniczego. Rzekę San zaliczono do III klasy czystości, ze względu na znaczne zanieczyszczenie bakteriologiczne. Większość jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) ma umiarkowany lub zły ogólny stan/potencjał ekologiczny.

Najpoważniejsze zagrożenie powodziowe stanowi rzeka San i odcinek Wisłoka przepływający przez gminę Grodzisko Dolne. Wysokie stany występujące w tych rzekach w okresie wiosennym i letnim, spowodowane są roztopami i intensywnymi opadami letnimi przypadającymi na miesiące czerwiec i lipiec. Minimalne stany wód przypadają na miesiące wrzesień i październik. W okresie wysokich stanów wody Sanu i Wisłoka występują z koryta i zalewają część swej doliny. Zasięg powodzi katastrofalnych w powiecie dotyczy głównie terenów położonych po obu stronach rzeki San, dotyczy więc wszystkich gmin powiatu.

Współczesny San, pomimo regulacji, cechuje się procesem korytowym właściwym rzekom roztokowym. W okresie niskich stanów wód rzeka tworzy piaszczyste odsypy w postaci plaż i ławic.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych położonych na terenie powiatu leżajskiego.

Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PRLW200017227189 Błotnia	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW200019227499 Trzebońnica od Krzywego do ujścia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Silnie zmieniona część wód	Niezagrożona
PLRW200017227449 Trzebońnica do Krzywego	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmieniona	Niezagrożona
PLRW20002122733 San od Wisłoka do Złotej	Wielka rzeka nizinna (21)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW20002122779 San od Złotej do Rudni	Wielka rzeka nizinna (21)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW2000192259 San od Huczek do Wisłoka, bez Wisłoka	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW20001722736 Malinianka	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmieniona część wód	Niezagrożona

PLRW20001722732 Jagódka	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmieniona część wód	Niezagrożona
PLRW200017227469 Tartakówka	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmieniona	Niezagrożona
PLRW20001622692 Leszczyńska	Potok nizinny lessowo-gliniasty (16)	Silnie zmieniona część wód	Niezagrożona
PLRW20001722714 Dopływ spod Chałupek Dębniańskich	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW20001922699 Wisłok od Starego Wisłoka do ujścia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Silnie zmieniona	Niezagrożona
PLRW20001722716 Dopływ spod Cieplic	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW200017227129 Lubinka	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW20001722589 Lubienia	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW200017227452 Dopływ spod Zaborza	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW20001722748 Żyłka	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW200017227492 Rokita	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Niezagrożona
PLRW2000172276 Kłysz	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmienione części wód	Niezagrożona
PLRW200017227899 Rudnia	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmienione części wód	Niezagrożona
PLRW2000172267992 Dopływ w Budach Łańcuckich	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna część wód	Niezagrożona
PLRW200017226792 Dopływ ze Stawów Korniaktowskich	Potok nizinny piaszczysty (17)	Silnie zmieniona część wód	Niezagrożona

Przyrodnicze znaczenie sieci hydrograficznej

Ochrona wód jest ważna z uwagi na to, że doliny rzeczne stanowią naturalne korytarze ekologiczne łączące oddalone od siebie obszary wartościowe przyrodniczo, są miejscami występowania zróżnicowanych środowisk, doliny są też obszarami o dużej wartości krajobrazowo-kulturowej, często o unikatowych cechach.

Zbiorniki małej retencji na obszarze powiatu leżajskiego są niezbędne dla utrzymania poziomu wód gruntowych, stanowią również źródło zasilania wód podziemnych. Łagodzą skutki

ekstremalnych zjawisk takich jak susza, czy powódź. Są również wykorzystywane dla celów rekreacyjnych (w tym wędkarstwo), podnoszą atrakcyjność turystyczną i inwestycyjną terenów przyległych. Zbiorniki retencyjne wzbogacą bioróżnorodność przez renaturalizację i rehabilitację ekosystemów. W dużej mierze wpływają na poprawę bilansu wodnego.

Na obszarze gminy Leżajsk znajduje się Sieniawski Obszar Chronionego Krajobrazu - dominują Lasy Sieniawskie, będące częścią Puszczy Sandomierskiej. Występują lasy mieszane i bory nadające krajobrazowi niepowtarzalne piękno dzięki znacznej różnorodności form. W zachodniej części przeważa krajobraz kulturowy z doliną Sanu i Lubaczówki.

W części gmin Leżajsk i Grodzisko Dolne: Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu - krajobraz obszaru ma charakter rolniczy z płatami lasów, obejmuje fragment doliny Wisłoka na obszarze gminy Grodzisko Dolne.

Obszary NATURA 2000

"Lasy Leżajskie" w części na obszarach gmin Leżajsk i Nowa Sarzyna – występują tu lasy bagienne oraz starorzecza, doliny potoków i zagłębień terenowych, gdzie występują zbiorowiska roślinności wodnej i bagiennej.

„Dolina Dolnego Sanu”, na obszarze gminy Leżajsk, Kuryłówka, Nowa Sarzyna - obszar obejmuje najciekawsze i najbardziej cenne przyrodniczo fragmenty doliny Dolnego Sanu na odcinku

Jarosław - ujście. W dolinie dominuje krajobraz rolniczy. Celem ochrony w obszarze jest zachowanie mozaiki siedliskowej charakterystycznej dla większych dolin rzecznych. Obszar stanowi także istotny korytarz ekologiczny w tym dla ichtiofauny. Wody rzeki San i jej dopływów

są siedliskiem cennych gatunków ryb.

Wody podziemne

Głównym źródłem wody wykorzystywanej do celów pitnych i gospodarczych oraz na potrzeby przemysłowe w powiecie leżajskim są wody podziemne, zgromadzone w Głównym Zbiorniku Wód

Podziemnych (GZWP) Dębica - Stalowa Wola - Rzeszów. Największe ujęcia wód podziemnych w powiecie zaopatrują w wodę: Miasto Leżajsk, miasto i gminę Nowa Sarzyna oraz gminę Grodzisko Dolne. Mniejsze ujęcia wód podziemnych zlokalizowane są w gminach: Leżajsk i Kuryłówka.

Wody podziemne w powiecie, poza celami konsumpcyjnymi, wykorzystywane są w przemyśle spożywczym przez dwa duże zakłady przemysłowe: Grupa Żywiec S.A. oraz Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Hortino Sp. z o.o w Leżajsku.

Wody podziemne o znaczeniu gospodarczym występują w utworach czwartorzędowych. Często poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych dlatego istnieje duże ryzyko skażenia wód zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Zasoby wód podziemnych związane są bezpośrednio z infiltracją wód opadowych oraz z dolinami rzeczными, a przez to narażone na kontakty z zanieczyszczonymi wodami rzek.

Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych ocenia się jako dobry.

Zasoby wodne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - duży zasób zbiorników wodnych pełniących funkcje rekreacyjne i turystyczne (w tym turystyka wędkarska), duża ilość naturalnych oczek wodnych, - przestrzenne możliwości do budowy nowych zbiorników i poprawienia retencji powiatu, - rozbudowana sieć rowów melioracyjnych, - dobra jakość wód podziemnych, - duże zasoby wód podziemnych, zaspokajające zapotrzebowanie na wodę, - dobra organizacja i potencjał Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Leżajsku	<ul style="list-style-type: none"> - sezonowe zagrożenia powodziowe na obszarze doliny Sanu, - nieuporządkowana i zaniedbana sfera gospodarki wodami, powodująca m.in. zagrożenia powodziowe, - postępująca degradacja wód (ścieki przemysłowe i niedostatecznie rozbudowana infrastruktura kanalizacyjna, „dzikie odpływy” ścieków z gospodarstw), - warstwy wodonośne narażone na skażenia, - braki w infrastrukturze kanalizacyjnej, - niewystarczająca ilość przydomowych oczyszczalni ścieków, - nienależyte utrzymanie koryt - osuwiska brzegów rzecznych, podmywanie brzegów, (potrzeba regulacji niektórych odcinków rzek) - braki w infrastrukturze melioracyjnej, szczególnie w zakresie konserwacji, renowacji i odbudowy, powodujące jej niewydolność, - brak środków na naprawy i utrzymanie infrastruktury melioracyjnej, - brak środków na budowę nowych i utrzymanie istniejących zbiorników retencyjnych, - zapotrzebowanie na zbiorniki retencyjne w obszarach narażonych na podtopienia i powódzie, a także w obszarach zagrożonych okresową suszą, - zły stan drobnych zbiorników wodnych śródpolnych i śródleśnych (oczka wodne) zarastanie, zamulanie i zanikanie, - sprzeczności pomiędzy przepisami ochrony środowiska a niezbędnymi pracami melioracyjnymi, - słabo rozwinięta infrastruktura rekreacyjna wokół zbiorników, - brak świadomości ekologicznej mieszkańców,

4. Identyfikacja potrzeb i problemów w zakresie gospodarki wodnej powiatu

4.1. Rolnictwo

W sferze gospodarki rolnej zidentyfikowano następujące problemy:

- obniżenie zdolności produkcyjnej gleb na skutek złego utrzymania i niewydolności sieci rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej,

- słaba ochrona przeciwpowodziowa na obszarach użytków rolnych, głównie ze względu na braki lub zły stan infrastruktury melioracyjnej, powodujący nieprawidłowy przepływ wody: opady deszczu powodują tworzenie zastoisk wodnych, podtapianie domów i budynków gospodarczych oraz użytków rolnych, zaniedbana infrastruktura stanowi zagrożenie powodziowe,
- zbyt mała retencja spowodowana brakiem lub złym stanem technicznym zbiorników uniemożliwia wykorzystanie wód opadowych na cele gospodarcze,
- zbyt mała retencja wodna na terenach rolniczych, czyli zdolność do gromadzenia zasobów wodnych i przetrzymywania ich przez dłuższy czas w środowisku: dla rolnictwa jest to duże zagrożenie zwłaszcza w okresach suszy, a w okresach wezbrań wód stanowi zagrożenie powodziowe,
- powtarzające się epizody suszy uwidaczniają słabą ochronę terenów rolniczych przed jej skutkami: poza niewystarczającą retencyjnością, brakuje systemów nawadniających,
- wezbrania wód prowadzące do osuwisk i zrywania linii brzegowej rzek zagrażają bezpieczeństwu dróg publicznych i budynków mieszkalno-gospodarczych,
- niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, tj. zanieczyszczeń ściekami, odpadami, śmieciami z gospodarstw rolnych oraz skażeń chemicznych gleb i wód (niewłaściwa gospodarka nawozowa).

4.2. Środowisko

W sferze środowiska zidentyfikowano następujące problemy:

- niewystarczająca retencja wody na obszarze powiatu, mała ilość zbiorników wodnych zarówno naturalnych jak też sztucznych, brak tzw. małej retencji: szczególnie w okresach suszy prowadzą do degradacji ekosystemów, stanowią zagrożenie dla fauny i flory,
- zaniedbane zbiorniki wodne: zamulenia, zmniejszenie dopływu wód do zbiornika prowadzi do zanikania istniejącej fauny i flory, zanikania bioróżnorodności, braku możliwości pozyskiwania wody z opadów atmosferycznych na cele gospodarcze,
- zanikanie śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych, stanowiących małą retencję, spowodowane brakiem konserwacji, obniżaniem wód gruntowych i niewłaściwie wykonanej melioracji,
- powodzie, podtopienia dolin cieków, zalania, każdorazowo prowadzą do degradacji środowiska naturalnego, często nieodwracalnych strat w zasobach przyrodniczych, stanowią zagrożenie dla fauny i flory, prowadzą do rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i skażeń chemicznych do gleby i wód,
- niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, tj. zanieczyszczeń ściekami, odpadami, śmieciami komunalnymi, rolniczymi, przemysłowymi oraz skażeń chemicznych gleb i wód.

4.3. Społeczeństwo

W sferze społeczeństwa zidentyfikowano następujące problemy:

- powodzie, zalewania i podtopienia podobnie jak okresowo występujące zjawiska suszy w obszarze użytków rolnych i gospodarstw rolnych prowadzą do braku poczucia bezpieczeństwa rodzin oraz do strat zarówno w dochodach jak też w majątku mieszkańców,
- niebezpieczeństwo popowodziowych zanieczyszczeń i skażeń chemicznych wody pitnej i gospodarczej, spowodowane brakiem właściwej ochrony przeciwpowodziowej i odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed zalaniem,

- niebezpieczeństwo skażeń i zanieczyszczeń wód na skutek popowodziowych awarii oczyszczalni i stacji uzdatniania wody,
- wezbrania wód prowadzące do osuwisk i zrywania linii brzegowej rzek zagrażają bezpieczeństwu dróg publicznych i budynków mieszkalnych,
- na skutek niedoinwestowanej infrastruktury odwodnieniowej, intensywne opady atmosferyczne powodują utrudnienia komunikacyjne i zagrażają bezpieczeństwu społecznemu,
- niskie poczucie odpowiedzialności społecznej za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, które w efekcie uderzają w człowieka i jego środowisko życia,
- niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna powoduje obniżenie standardów życia oraz utrudnia rozwój gospodarczy, dodatkowo braki w regularnych remontach, modernizacji i konserwacji skutkują uciążliwymi awariami.

4.4. Inne potrzeby/problemy

Głównym problemem i bolączką samorządów w zakresie inwestowania w zrównoważony rozwój gospodarki wodnej jest niedostateczna ilość środków finansowych w stosunku do potrzeb inwestycyjnych. Szczególnie brak środków finansowych dotyczy sfery konserwacji, modernizacji i remontów istniejącej infrastruktury związanej z gospodarką wodną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, sieci melioracyjne). Bez nakładów na bieżące utrzymanie, naprawy i remonty, następuje szybka, często nieodwracalna degradacja infrastruktury.

5. Określenie celów strategicznych

Diagnoza stanu gospodarki wodnej na terenie powiatu leżajskiego oraz zidentyfikowane potrzeby i problemy w sferze społeczno-gospodarczej i środowiskowej, pozwoliły określić główne cele strategiczne w zakresie zrównoważonego rozwoju gospodarki wodnej, zarządzania zasobami wodnymi i infrastrukturą.

Główne cele strategiczne dla powiatu leżajskiego w obszarze gospodarki wodnej:

1. Ochrona rolnictwa, jako gałęzi gospodarki, przed skutkami zmian klimatycznych – powodzi, podtopień i suszy.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony przed suszą w obszarze społecznym i środowiskowym.
3. Poprawa warunków życia mieszkańców w obszarze dostępności do bezpiecznej i wysokiej jakości infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i zasobów wodnych.

Zakres Planowanych Inwestycji

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja wiejska	Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gmin	1 650 000 zł
Ujęcie wody podziemnej	Nowe ujęcia i modernizacja istniejących	980 000 zł
Zbiorniki retencyjne	Budowa dla retencji wód i ochrony gruntów	620 000 zł
Program edukacyjny	Szkolenia z zakresu gospodarki wodnej	200 000 zł

Tabela 1: Zestawienie działań i szacunkowych kosztów inwestycji w powiecie leżajskim

Rozkład Inwestycji wg Gmin Powiatu Leżajskiego

Powiat leżajski obejmuje miasta Leżajsk i Nowa Sarzyna oraz gminy wiejskie: Leżajsk, Grodzisko Dolne i Kuryłówka. Poniższe tabele prezentują rozkład zaplanowanych inwestycji w gospodarkę wodną na terenie wybranych gmin wiejskich.

Gmina Leżajsk

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja wiejska	Skanalizowanie wsi gminy Leżajsk	420 000 zł
Ujęcie wody podziemnej	Nowe ujęcia dla gmin wiejskich	280 000 zł
Zbiornik retencyjny	Zbiornik retencyjny w dolinie San	180 000 zł

Tabela 2: Inwestycje w gospodarkę wodną – Gmina Leżajsk

Gmina Leżajsk, położona w centralnej części powiatu nad Sanem, wymaga kompleksowej modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Priorytetowe działania obejmują:

- **Kanalizacja sanitarna** - skanalizowanie głównych osad gminy Leżajsk w celu poprawy warunków sanitarnych mieszkańców
- **Ujęcie wody podziemnej** - budowa nowych ujęć zapewniających niezawodny dostęp do wody pitnej wysokiej jakości
- **Małą retencję** - budowa zbiornika retencyjnego służącego retencji wód opadowych w dolinach Sanu

Łączny szacunkowy koszt inwestycji w gminie Leżajsk wynosi **880 000 zł netto**.

Gmina Grodzisko Dolne

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja wiejska	Skanalizowanie Grodziska Dolnego i sołectw	440 000 zł
Ujęcie wody podziemnej	Ujęcia dla gminy Grodzisko Dolne	300 000 zł
Zbiornik retencyjny	Zbiornik retencyjny na terenie Pogórza	200 000 zł

Tabela 3: Inwestycje w gospodarkę wodną – Gmina Grodzisko Dolne
Gmina Grodzisko Dolne, położona na terenie Pogórza Łęczyńskiego, wymaga inwestycji wspierających funkcje mieszkalne i rolnicze. Planowane działania:

- **Skanalizowanie głównych miejscowości** - budowa kompleksowej sieci kanalizacyjnej w celu eliminacji zagrożeń sanitarnych
- **Nowe ujęcia wody** - zwiększenie przepustowości i niezawodności systemu zaopatrzenia w wodę pitną
- **Ochrona przed powodzią** - zbiornik retencyjny wspierający małą retencję w dorzeczu San

Łączny szacunkowy koszt inwestycji w gminie Grodzisko Dolne wynosi **940 000 zł netto**.

Gmina Kuryłówka

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja wiejska	Skanalizowanie Kuryłówki i przysiółków	400 000 zł
Ujęcie wody podziemnej	Ujęcia dla Kuryłówki	240 000 zł
Edukacja	Warsztaty dla rolników – program gminny	200 000 zł

Tabela 4: Inwestycje w gospodarkę wodną – Gmina Kuryłówka
Gmina Kuryłówka, położona w południowej części powiatu, wymaga modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i edukacji społeczności. Planowane działania:

- **Kanalizacja sanitarna** - skanalizowanie głównych osad gminy Kuryłówka
- **Ujęcie wody podziemnej** - budowa nowych źródeł wody dla mieszkańców
- **Program edukacyjny** - warsztaty dla rolników z zakresu zrównoważonego gospodarowania wodą

Łączny szacunkowy koszt inwestycji w gminie Kuryłówka wynosi **840 000 zł netto**.

Gmina Nowa Sarzyna

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja wiejska	Skanalizowanie wsi gminy Nowa Sarzyna	390 000 zł
Ujęcie wody podziemnej	Ujęcia dla terenów wiejskich	160 000 zł
Zbiornik retencyjny	Zbiornik retencyjny przy terenie gminy	240 000 zł

Table 5: Inwestycje w gospodarkę wodną – Miasto i Gmina Nowa Sarzyna
Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, stanowiące ważny ośrodek gospodarczo-administracyjny powiatu, wymaga inwestycji wspierających zarówno infrastrukturę miejską, jak i tereny wiejskie. Planowane inwestycje:

- **Kanalizacja sanitarna** - skanalizowanie terenów wiejskich gminy Nowa Sarzyna dla ochrony środowiska
- **Ujęcie wody podziemnej** - budowa nowego źródła wody dla mieszkańców wsi
- **Zbiornik retencyjny** - wsparcie dla małej retencji wód na terenie gminy

Łączny szacunkowy koszt inwestycji w mieście i gminie Nowa Sarzyna wynosi **790 000 zł netto**.

Podsumowanie Rozkładu Inwestycji

Gmina	Kanalizacja	Ujęcia wodne	Retencja/Edukacja	Razem
Leżajsk	420 000 zł	280 000 zł	180 000 zł	880 000 zł
Grodzisko Dolne	440 000 zł	300 000 zł	200 000 zł	940 000 zł
Kuryłówka	400 000 zł	240 000 zł	200 000 zł	840 000 zł
Nowa Sarzyna	390 000 zł	160 000 zł	240 000 zł	790 000 zł
Razem	1 650 000 zł	980 000 zł	820 000 zł	3 450 000 zł